

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
 Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
 Hat hóra . . . . . 2 frt 50kr.
 Három hóra . . . . . 1 frt 25 kr.
 Hirdetési pénzek postautóval küldhetők.
 Tervezések 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Negyha-ábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr
 kétszeriért 6 kr, többszöriért 5 kr fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 krajczár.
A nyiltérben:
 minden négyha-ábos garmond sor díja 15 kr.
 Velünk összekötöttségben levő hirdető-irodák, elő-
 ízetünk, vagy a gyakori hirdetőik totemes díj
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDESI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A közlőlap a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 31. sz.) küldendő.
 Kéziratok vissza nem adtnak.
FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer.
 — vasárnap reggel. —

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba
 (Takarék- és Hitelintézeti épület) kérjük utasítani.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

I.

Városi adóhivataltól.

Hirdetmény.

A folyó 1896. évre a föld és ház adó után kiszámított általános jövedelmi pótdadó kivetési lajstrom a lévai m. kir. pénzügyigazgatóságtól számvevőileg megállapítva 8 napi közszemlére való kitétel végett leérkezvén, az a városi adóhivatal helyiségében folyó hó 2-től 10-ig van közszemlére kitéve.

Erről az adózó közönség azon figyelemzetéssel értesítettik, miszerint a lajstrom a kijelölt helyen és napokon hivatalos órák alatt megtekinthető, s a netán tévesen kirótt általános jövedelmi pótdadó kivetés ellen a felszólalás 15 nap alatt a város polgármesterénél előterjeszhető.

Kelt Léván, 1896. évi július hó 1-én.
Juhász László, Komzsik Lajos,
 v. pénztárnok. ellenőr.

II.

Városi adóhivataltól.

Hirdetmény.

Alulírt városi adóhivatal ezennel közhírré teszi, miszerint a III ad oszt. ker. adóra a bányaadóra és nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adójára vonatkozó adókiszámítási javaslatokat tartalmazó lajstromok a lévai m. kir. pénzügyigazgatóságtól leérkezvén, ezen lajstrom a városi adóhivatal irodájában a mai naptól számítandó 8 napon át közszemlére kitétetik.

Együttal az adózó közönség figyelemzetik, hogy a fent jelzett határidő alatt és helyen az említett kiszámítási javaslatokat mindenki megtekintheti és az őt vagy másokat érdeklő adójavaslatokra észrevételeit a lajstrom kitételének idejétől 8 nap alatt a lévai kir. pénzügyigazgatóságnál, — később az adókielviteli bizottságnál szóval előterjeszheti.

Kelt Léván 1896. június hó 28. án.
Juhász László, Komzsik Lajos,
 v. pénztárnok. ellenőr.

Közegészségügyünk.

Közeleg a kánikula, a mely rendszeren megingatja az egészségi viszonyokat, a mit a nagy hőség által előidézett szervesanyagok gyors rothadása szokott okozni.

Ezért nagyon üdvös lenne, a dologgal jó eleve foglalkozni és a szükséges óvintézkedésekről ideje korán gondoskodni.

A legtöbb esetben a tisztátalanság szokott tanyája lenni a különféle bacillusoknak, azért nem lehetünk eléggé óvatosak, eléggé körültekintők, hogy lehetőleg minden eltávolíttassék a mi tisztátalanságot idéz elő. Főleg pedig nagy gondal kell a konyha hulladékot eltávolítani, mert annak a rothadása megfertőzteti a levegőt. Azután a csatorna, gödör, illemhely stb. elhanyagolása szokott rendszeren kuforrása lenni a járványos betegségeknek, ezért a közegészségügyi hatóságoknak, főleg azoknak tisztán tartására kell szigorú felügyeletet gyakorolni. Továbbá nagy gondot kell fordítani arra, hogy az elhullott állatok gyorsan és a maguk módja szerint takarítsanak el.

E tekintetben legzélszerűbb volna ott, a hol a körülmények csak némileg is engedik állat-hulla égető kemenczék felállítását és a hulladékot elégetni, a mi a legzélszerűbb módja volna az állati hullák eltakarításának.

Közegészségügyünk azonban leg-sürgősebben a szorgalmas és helyes fertőtlenítést kívánja, a mit a legtöbb esetben elmulasztanak és legföljebb csak akkor alkalmaznak, ha a baj már tető pontra hágott. Az alapos fertőtlenítés a hatóságok előtt csak kicsinyes dolognak látszik, pedig ez a járványok meggátlására az egyedüli eszköz és mód. Nálunk sajnos csak akkor fertőtlenítenek, a mikor azt egy csomó miniszteri, megyei és szolgabírói rendelet sürgeti, vagy a karhatalom kény-

szertiti. Pedig ezer meg ezer példa bizonyítja, hogy ott, a hol a fertőztelenítésre gondot fordítanak, a járvány csirájában fojtatott el, vagy legalább annak terjedése gátoltatott meg.

Nem különben gyakori megbetegedéseket idéznek elő a rendetlen életmód, a különféle romlott élelmi czikkek és gyümölcsök élvezete, a miért a piacok szigorú felügyelete és az áruba bocsátott élelmi szerek és gyümölcsök megvizsgálása elkerülhetlenül szükséges. Az egészségtelen élelmi szerek és gyümölcsök elközbzásában is hanyagul járnak el, mert rendszeren egy közeli folyóba vagy tóba dobáltatják, a honnét a gyermekek nemcsak hogy ismét kiszedik és elfogyasztják, hanem vele a vizet elrontják, a melyet, ha nem is használnak ivásra, de a fürdést teszi veszélyessé és kigőzölgésükkel a levegőt is rontják, mert a víz bűzös lesz.

Ezért legjobb volna azokat mésztejjel leönteni és elásní, a mi idővel kitünő trágyául szolgálna és ily módon értékesíthető volna, a miből legalább a mésztej árát bátran ki lehetne árulni.

Szóval, most kétszeres figyelemmel kell ügyelni mindenre, a mi a levegőt megfertőzteti és így elejét venni a szokásos nyári járványoknak, mert ha nem fojtjuk el a bajt csirájában, később drágán, ember áldozatok árán és sokkal nehezebben lehet a járványt meggátolni.

Ezért jó eleve figyelmeztetjük a hatóságokat, hogy hassanak oda, miszerint a közegészségügyi szabályokat mindenütt szigorúan és pontosan betartsák és ebbeli kötelességüknek mindenütt megfeleljenek. Reméljük, hogy ugy lesz!

Hazánk városainak fekvése.

— Irta: HANUSZ ISTVÁN. —

Különböző földrajzi tényezőknek tudható be, miért kiváltságos a föld némely pontja arra, hogy ott nagyobb embergyűjtő centrum

ne csak keletkezzen és fönmaradjon, de odábbfejlődése fokozatosságában se csökkenjen.

Magyarországnak anthropogeografiai tekintetből középpontját az a vidék alkotja, a hol nagy utak találkozásán Esztergom, Vác, Buda keletkeztek. Ez okon laktak hazánk sorsa intézői ott; és Visegrád, mely az Anjouk idején, valamint Mátyás korában Európa-szerte neves pont vala, fontosságát, azt hisszük, nem örökre vesztette el. Ebben a zugban található föl a tengely, mely körül hazánk története forog. A nomád hajlamu árpád házi királyok Rákos mezéjén tartották nemzetgyűléseinket, a romantikus érületű Anjouk a regényes Visegrádot kedvelték jobban, ma a szelidebb természeti szépségekben bővelkedő Gödöllő a magyar királyi család üdülő helye.

Az első nemzetgyűlést a síkszerető magyarság a nagyobbik Alföld közepén, Pusztaszeren tartotta, mint hagyományaink tartják; de már a nemzetfő Árpád Csepelszigeten helyezkedett el, Róbert Károly Temesvárt emelte székvárosává, mely a gazdag Temes-völgy ellankasodó részének kapuja; de mihelyt a Vág-völgy urával, trencsényi Csák Mátéval leszámolt, az ország súlypontos vidékére költözött át. Mikor a török a természetes középpontot elfoglalta, mely neki is olyanul szolgált, részünkre az ellentett két oldalon, jobbról és balról keletkezett egy-egy súlypontunk, Pozsony és Gyula Fehérvár, melyekhez kiegészítőül Kassa járult. Ma a változott politikai viszonyoknál fogva Kolozsvár az Erdélyrészek fővárosa.

Pozsony a porta hungarica szádájánál, Gyula-Fehérvár a Maros nyílásánál áll őrt. Kassánál a Hernád kanyarodik délnek nyugotkeleti irányból, Vácot pedig a Duna könyök-kanyarodása hozta létre. Esztergom bár a Dunának visegrádi szorosa előtt épült, de fontosabbak rá nézve az éjszak felé nyuló völgyek. De e városok ezek közül egyiknek sem oly természetű adottság, mint Budapesté egész Magyarországra nézve; mert a kis és nagy Alföld, a dunántúli dombos és a felvidék találkozásánál, a Duna déli kanyarodásának tözsomszédságában és

Nagy gonosztevők itt nem teremnek; a nagyon és az élet biztonságának veszélyeztetői — úgy szólván — nincsenek; sőt a harcziak kötekedők, a „páros viaskodás“-ok keresői, művelői s művészei, a korcsmai duhajkodások hősei, a kard nélkül való véres verekedések vitézei s más e fajta háborítói a társadalom békéjének itt csak hírből is alig ismeretesek. Szóval a bűnügyi statisztikának itt kevés a feljegyezni valója.

Klapka, 1848/9-iki szabadságharcunknak ez a nagy tehetségű s igaz lelkű jeles vezére, mondta, mikor Baross miniszternek nagy pompával végbemenő temetését látta, hogy Magyarországon érdemes meghalni (nem gyaníthatja szegény, hogy őt, — fáj kimondanunk, — suttomban akarják majd eltemetni.)

Mi pedig azt mondjuk, hogy Körmöcz, — a mint az elmondottakból látható, — az ujkori műveltség követelményeinek megfelelő kedves kis város, azért Körmöczön érdemes élni; és érdemes meghalni is, mert a körmöcziek nemes lelkükre valló nagy gyászszal adják meg az elköltözöttnek a nagy pompájú végtisztességet, és megkívánják, hogy épen ugy adják meg nekik is.²⁾ A szegény emberek közül is sokan évekig takarékoskodnak, sőt nélkülöznek, hogy összegyűjtsék azt a költséget, a mely szükséges arra, hogy — a maguk vagy övéig számára — meglegyen a „szép temetés“, a mely, voltaképp abból áll, hogy a város kegyelotes

²⁾ Bel Mátyás, a nemes lelkű tudós, miután kemény sorsokon sajnálkozott, ezt írja, jóakarattal, rólk: „dant, qui morum eius inficetam simpliciter. . . mordacius exprobrant.“ Id. m. 203. lap. És: „Diffiteri nolimus, multus in plebe dari, at forte plures, quam opes, in quibus hebetudo quaedam et incontinui mores notari possint.“ U. o. 205—6. lap.

TÁRCZA.

Juniusi éjjel.

*Holdvilágos juniusi éjjel,
 Teli dallal, szerelemmel, kéjjel,
 Bokor öln szunyadoz a fészek . . .
 A szivemben oly csodásat érzek.*

*Hulladoznak a virágok szépen,
 Homlokomra téved egy egy épen,
 És remegve simogatja képen,
 S én kezemmel öntudatlan tépem.*

*Hallgat az éj, csak a szivem dobban,
 Mert nem vagy most — édes — a karomban!
 Hallgatnók a lombok neszezését,
 Alvó erdő csendes pihegését.*

*Az irigy sors sok tervet lerombol,
 Kiszakadtál ölelő karomból;
 Ép ily esete volt a bucsuzásunk,
 Könyfakasztó szomorú válásunk.*

*Csendes éj; az erdő alszik, hallgat,
 Álom zárja a halandó ajkat,
 Lomb ölében szunyadoz a fészek . . .
 A sírásra oly nagy vágyat érzek.*

Garami.

A körmöczbányai társadalom.

— Irta: Bellaagh Aladár. —
 (Folytatás.)

Körmöczön is vannak kerékpárosok, a kik nemcsak testgyakorlásból és mulatságból járnak vasparipán, hanem a sétáló közönség szórakoztatására is; és csakugyan minden járó kelő, ha észreveszi őket, megáll egy pillanatra s megbámulja őket.

A szép idő beálltával sétálnak a körmöcziek is. Némelyeket az otthoni unalom, másokat a levegő s a mozgás szükségének érzete s ismét másokat a maguk mutogatásának vágya bír a sétára. A városnak számos szép és kellemes kiránduló- s üdülő helye van, a melyek közül, a városhoz való közelségüknél fogva, a közönségnek legkedvesebbek: a lövő-egyesület kertje, a hol, a czélszerűen berendezett lövőtérén kívül, tekepálya, fedett tánczóhely és vendéglő is van; a vasuti pályaháztól nem messze levő liget, tóval; s a mindig zöld és illatos fenyőkben bővelkedő s Svajcz legszebb vidékeire emlékeztető Zólyom völgy, a mely messziről jövő idegeneknek is — köztük számos budapestinek — nyári tartózkodó helye

Nálunk, országszerte, még a fővárosban is, csaknem teljesen, hiányzik az ugynevezett salon élet, a mely nemcsak nemes szórakozást nyújt, hanem a művelődésnek is nagy előmozdítója. Eunek Franciaország a hazája, a hol nagy gyakorlati érzékről tanuskodó szokások szabályozzák a társas érintkezést. Ott mindaz, a mi a vendég fogadását vagy a látogatónak a látogatást alkalmatlanná, kellemetlenné s terhessé teszi, ki van zárva az illendőség szabályaiból. Nálunk a látogatók sok alkalmatlansággal járnak; azért sokan, hogy azokat az alkalmatlanságokat elkerüljék, egészen megvonják magukat a társadalmi élettől.

Van, kétségkívül, társadalmi élet Körmöczön is; de annak egyik legszebbi nyilvánulása — az eszes és művelt férfiaknak és

nőknek, a kiknek pedig nagy a száma Körmöczön, abból a czélből való találkozására, hogy szellemileg kölcsönösen hassanak egymásra, hogy fejlesszék és nemesítsék egymást, — nincsen meg.

Körmöcz, minthogy a közérkölesiség dolgában nem lehet ellene panasz, rendőri szempontból példás város. Nemesak azért, mert a rend első őre, Palkovics Emil, a városi rendőrkapitány, a ki egyszersmind a város körül fekvő hét község főszolgabírája, át van havta hivatása fontosságától és érzetétől annak a nagy felelősségnek, a mely reája nehezedik: hanem azért is, mert a város és vidéke majdnem teljesen bijával van mind azoknak az elemeknek, a melyek a rendőrségnek sok gondot és dolgot szoktak szerezni; és azért is, mert a városnak és vidékének lakosai — mind a műveltek, mind a műveletlenek — komoly természetűek, erkölcsösök, rend- és békeszeretők. Igaz ugyan, hogy a bányászattal foglalkozó német nép, csaknem kivétel nélkül, lassu eszű, igen csekély műveltségű, izetlen, mordkedvű s nem látszik szeretetreméltónak, a min, ha sanyaru helyzetét ismerjük, nem csodálkozhatunk; de ha lehámozzuk róla a kenény kérget, megtaláljuk alatta a jó magvat, a tiszteletreméltó tulajdonságokat.¹⁾ Nincsen náluknál becületesebb, türelmesebb és békebébb nép az országban.

majdnem egyforma távolságban az ország természetes határaitól igazi középpont, mondja dr. Czirbusz Géza. (Kath. Szemle 1895. 600.)

A kisebb középpontokat is utak kereszteződése teszi életképesekké. Rózsahegy jelentősége abban áll, hogy a vasut mellett fekszik s benne két nevezetes utvonallal, t. i. a krakói—nagy-szombati államut s a lipóti—árvamegyei országot találkozik; így tehát Rózsahegy a 4 fő világtáj felé irányuló közlekedésnek a középpontja, mi a városnak hadászati jelentőséget is kölcsönöz. Az 1848/9-iki szabadságharcban a várost támadni készülő oroszok érzékeny veszteséget szenvedtek ott a Vág hidján, mely 1889-ben, tekintettel sztrategiai jelentőségére, vasból és kolosszálisan újjá épült. (Turisták Lapja 1890. 315.)

Sopron város két nevezetes utvonallal közeli pontját jelöli, a Földközi és a Balti tengerek vidékét összekötő, legrövidebben járható csapás rajta vezet keresztül. A Balti tenger felől egyik vonal az Odera mentén a Mährisch-Gesenen át a Morva völgyébe s innen a Dunához; a másik a Visztula mentén a jablunkái hágón át a Vág völgyébe s onnan a Csallóköz vizágboga kikerülésével a Kis-Kárpátok keleti lejtője mentén a Dunához. Bécs és Pozsony földrajzi fekvése előnyeit élvezti Sopron is, mondja a soproni főreáliskola 1893/4. tanévi értesítőjében Bella Lajos.

Kereskedelmi forgalomra nézve általában igen kedvező fekvése van Mohácsnak, mely az egész Baranyamegye dunai kereskedésének kulcsa. (Az osztrák-magyar monarchia irásiban és képm. Magyarország IV. 1895. 50.) Orsova a Dunaparton gubbaszkodik erős fokon a Cserna völgy torkában. Viszál almája volt a török és magyar között sokszor, de időleges föllendülést neki előbb a napoleoni zárlat szerzett 1809—1813. között, mert az egész levantei kereskedés arra vette akkor az útját. Utána hanyatlott, de meglevenitette ismét 1853—1856. között a krími háború. (K. Erdélyi: Wagweiser des Sudungarischen Karpatenvereins 1895. 160.)

Határőrvidéki életéből emlékül Pancsovának annyi még a sárga színe, hogy rászolgálja a sárga város névre, és fölvirágzása is kivált azóta vehető észre, hogy a katonai granicsár kormány nyúgeiből kiszabadult.

Két folyó találkozására ad erőt Pozsony, Magyar-Óvár, Győr, Komárom, Esztergom, Tokaj, Szolnok, Csongrád, Szeged, Eszéknek. Győr még fokozta ezt mesterséggel is; Gregoriánus püspök a magyarok eredetéről irt értekezésében azt mondja, hogy a Rába 1558-ban még Abda falutól nem messze ömlött a Dunába s medrért 1560-ban a győri vár bástyáinak újraépítésénél irányozták a mai torkolatához. (Akadémiai Értesítő 1892.

népe seregestül kíséri a temetőbe az elhunytat.

Körmöcz, mikor Róbert Károly idejében szabad királyi várossá lett, szép czimer birtokába jutott, a mely az idők folyamában, többféle átalakuláson ment keresztül.

Mostani czimerében Alexandriai Szent Katalin méltóságos álló alakja látható, fején korona, jobbkezeben palmaág és balkezeben, élével a földre támasztva, pajzs van, a pajzs vízszintesen két u. n. mezőre (azaz részre) oszlik, a felső mezőben Sz. Katalin törött kerekét³⁾ s fölötte „C“ betűt (t. i. Körmöcz latin nevének első betűjét), és az alsó mezőben Magyarországának az Anjon-korból való czimerét (azaz jobbról a négy folyamat és balról a liliomokat) láthatni.

Volt idő, mikor Sz. Katalin alakja eltűnt a város czimeréből; majd ismét megjelent benne. Bele is illik, mert — tudva levő, hogy Szt. Katalin, ez a szent életű s nagy tudományú szűz, a ki abban a városban született, a melyben a kereszténységnek első nevezetes és hirneves iskolája s könyvtára volt, és a ki a bölcselőknek és az iskoláknak védőszentje — szépen jelképezi, egyebek közt, Körmöcz városa lakosainak a művelődésre való hajlandóságát és az iskolák iránt

III. 269.) Szegedet ostromállapotban tartja bár a Maros és Tisza összeszőgellése, de népe új erőt nyer az ellenállásra részint a forgalom áldásaiból, részint a talajtól, melyen építkezett, mert az a terméketlen sivatánság határain fekszik a televényföld. Hódmező-Vásárhely is folyók afluviális zugában fekszik.

(Folyt. köv.)

Bars megyeiek a minisztereknek.

Jul. hó 1-én nagyszámu deputáció járt fenn megyénkbel Budapestre, hogy a „megyei dologban“ tisztázzák a helyzetet. Mint lapunk mult számában érintettük, ugyanis támadásokat intéztek K a z y János főispán ellen és egyesek szelében, hosszában beszélték, hogy a főispán „el van ejtve“ a kormány által. A törvényhatalmi bizottság többsége tisztázni akarta a helyzetet és küldöttséget menesztett a kormányhoz, hogy megtudja a valót. A dolog előzményeit ismerjük, tudjuk, hogy a legutóbb lefolyt megyei tisztújítások nagy ellentéteket keltek a megyében. A közigazgatás megyei vezetőségét egyesek erős támadásban részesítették. Így legutóbb K a z y főispán ellen a vasutak építéséből kifolyólag intézett támadásokat br. Ambrózy bizottsági tag. A bizottság elrendelte, hogy a közigazgatási bizottság a panaszt elvetve tartson vizsgálatot és derítse ki a valót. Együttal azonban a 289 megye-bizottsági tag közül 196 egy nyilatkozatot állított ki, melyben kijelentik, hogy „K a z y János főispán személye és közcsele működése iránt teljes elismeréssel viseltetnek.“ Ezt a bizalmi nyilatkozatot a vármegye bizottságának 51 tagja személyesen vitte fel, hogy a miniszterelnöknek és a belügyminiszternek átnyujtsa.

A bizalmi nyilatkozatot névszerint aláírták: Baliga József, Báthy Gyula, Belicza Pál dr., Berger Adolf, Bittó Károly, Bodó Lipót, Bottka Ödön, Bottka Győző dr., Eisenberg Károly, Engel Zsigmond dr., Erőss Rezső, Ferrig Alajos, Gergelyi Rezső, Hangyássy Alajos, Haitz Kálmán dr., Haulik Károly, Hruska Béla, Kazy Lázár, Keltz Gyula, Kittenberger István, Kosztolányi Aurél, Köves József, Mailáth István ifj., Matyasovszky Lipót, Mittelmann János, Oszvald Lajos, Palkovics Gyula, Peil Ignác, Persay Ferenc dr., Pető Bertalan, Rakovszky Ferenc, Rakovszky István, Ruffly Pál dr., Spreder György, Steiner Adolf, Sümegh János, Schwarz Sándor, Szirányi Sándor, Weinberger Mór, Berks Róbert lovag, Bogisich Agoston, Boleman István dr., Chrasztek Mihály, Csipkay János, Czeizel László, Datel János, Finka Sándor, Gaspárecz Béla dr., Gonda Peter dr., Havran János, Kabina József, Kachelmann Károly, Kaldrovics József, Karvas Győző, Kiss Mihály dr., Klein Náthán, Krsák János, Mayerszky István, Málasi János dr., Mihályfi Mihály, Petrovsky Alajos ifj., Rimely Károly dr., Székely György, Tóth Arthur, Truszka Antal, Wetzel István, Weisz Alajos, Zipszer Lajos, Balázs Emil, Ámon Ede dr., Bakhmann Gyula, Belházy Imre, Chabada József, Havas Béla, Langfelder Adolf dr., Palkovics Emil, Salamin Kelemen, Schindler József, Singer Vilmos, Wildmann Adolf dr., Báthy László, Bartha Géza, Benkovich Ernő, Boleman József, Both József, Csekey Vilmos, Cibulya Vilmos,

való érdeklődését, fején a korona jelképe annak az elsőségnek, a melylyel a város, mint főbányaváros, a többi magyarországi bányaváros fölött birt; olykor — 1848-ban is — felmelt jobbkezeben, harcra készen, kardot vihogtat, jeléül annak, hogy a város lakossága nemcsak bátran küzd, becsületese munkával, a létért, hanem ha kell, kész vért is ontani a hazáért és a szabadságért; olykor jobbkezeben palmaágat tart, jelképezve, hogy a város lakói „a béke malasztos ölében“⁴⁾ munkálkodnak a maguk és a haza javára; a kerék a mely majd egész, majd meg fél, azt jelenti, hogy a város, mindig megértve a kor eszméit és kívánalmait, mindig haladni igyekezett, bármennyi akadály gördült is útjába; a nemzeti czimer meg azt, hogy a város mindenkor, igaz hazafisággal, hiven ragaszkodott a nemzethez; és a liliomok, e képei a fejlődésnek és a virágzásnak, azt látszanak némán hirdetni, hogy a város — noha bányászatainak pangása, számos oknál fogva, már rég beállott; a miért, és egyéb okok miatt is, ipara s kereskedelme sem oly gazdag, mint hajdan; noha, mint törvényhatóság, elvesztette függetlenségét (ha egykor, talán, lesz közigazgatási politikánk, akkor, sok egyéb helyes intézkedés mellett, bizonyára egy új közigazgatási kerületet, azaz megyét, alakítanak majd Körmöcz vidékéből, a melynek Körmöcz lesz középpontja s székvárosa), szóval, noha sok viszontagságon ment át — fejlődni s virágozni fog, ha, nem esüggedve, szüntelen dolgozik, — a miként eddig is mindig dolgozott, — a maga s a haza anyagi s szellemi javaiért. Adja Isten, hogy ugy legyen.

(Vége.)

⁴⁾ Kisf. K. Mohács.

Czirok János, Chudoba Ernő, Epöly Ferenc, Frankl Ede, Friedmann Samu, Frommer Ignác dr., Hlaványi János, Hoffmann Ferenc, Holl Sándor, Hönig Vilmos, Hőnyi Vida János, Huberth Vilmos, Karafiát Márius dr., Kazy József, Kherndl János Klein Rüd, Kürthy József, Kvassay István, Lakner László, Lakner László ifj., László Péter, Leidenfrost Gyula, Leidenfrost László, Leidenfrost Tivadár, Lintner Ferenc, Maress László, Medveczky Sándor, Mocsy Lajos, Nagy János, Novotny Imre dr., Peterke Máté, Pósa Béla, Rózsa József, Spuller Gyula, Schwarz Ferenc, Szabó András, Szabó Lajos, Szedlecsk János, Sztankay Kálmán, Szücs András, Tamás Miklós, Tolnay Dénes, Tóth György dr., Toth Zsigmond, Truczer Adolf, Udvari Jakab, Varanay Lajos, Váray János, Veress Gyula, Zlatnyánszky János, Görög Ferenc, Hunyady Kálmán gróf, Simek Ármán, Veress Károly, Hladny János dr., Policzer Miksa dr., Rajnoha József, Rakovszky Mátyás, Salzberger Ede, Salzberger József, Salzberger Mór, Simonyi Béla, Simonyi Elemér, Skorpil Ede, Soltész István dr., Takács Kálmán, Truszka Agoston, Baumann Samu, Koperniczky József, Strbik József, Agárdy János, Dóra Miklós, Hecht Jakab, Horánszky István, Kelecsényi Ráfael, Kéval Simon, Klobusitzky János, Knapp Sándor, Knapp Simon, Kópcsányi László, Kovács József, Liphay Agoston, Lulicsk Izidor, Matuska József, Mayerhuber Ferenc, Misák Pál, Nécsey Mihály dr., Pintér Károly, Ratimorszky Márton, Rubinek Nándor, Szabó László, Szájbély Árpád, Szlávay József, Tarisch Kajetan, Turcsányi Albert, Závodszy Ödön, Benkő Lajos dr., Bognár Lajos, Huzóczy Lajos, Kosztolányi Attila, Lúley János, Mária István, Nedeczky Vincze, Okolicsányi Árpád, Pázmány Lajos, Ponoczky István, Rudnyánszky Titusz, Ruffly Lajos, Volánszky Ferenc.

A törvényhatóság tekintélyes számu tagjai közül résztvettek a küldöttségben: Belicza Pál dr., Bottka Győző dr., Eisenberg Károly, Engel Zsigmond dr., Haulik Károly, Kazy Lázár, Kosztolányi Aurél, Pető Bertalan, Ruffly Pál dr., Spreder György, Sümegh János, Szirányi Sándor, Berks Róbert lovag, Csipkay János, Finka Sándor, Gonda Péter dr., Kabina József, Kachelmann Károly, Klein Náthán, Krsák János, Málasi János dr., Székely György, Chahada József, Singer Vilmos, Báthy László, Csekei Vilmos, Holl Sándor, Lakner László, Leidenfrost Gyula, Leidenfrost László, Leidenfrost Tivadár, Nagy János, Rózsa József, Sztankay Kálmán, Szücs András, Veress Gyula Zlatnyánszky János, Simek Ármán, Simonyi Béla, Baumann Samu, Koperniczky József, Strbik József, Klobusitzky János, Knapp Sándor, Knapp Simon, Lulicsk Izidor, Mayerhuber Ferenc, Benkő Lajos dr., Mária István, Nedeczky Vincze, Rudnyánszky Titusz.

A küldöttséget 11 órakor fogadta Bánffy br. miniszterelnök az előki palota dísztermében, ki előtt Kosztolányi Aurél kerked, rövid beszédben hangsúlyozta, hogy K a z y János Barsvármegye főispánja ugy társadalmi, mint közhasznú intézményeink terén nemes törekvése által a vármegye elismerését vívta ki.

Fáradhatlan buzgalomnak legfényesebb sikerét képezi a Zsitva és Garam-völgyi vasutak megalkotása.

Az általános tisztújítási mozgalmak azonban némi keserűséggel gyanúsító híreket hoztak felszínre s ennek kapcsán a napi sajtó ismét nyitott a vádaskodásnak, sőt a „Korrupció Barsvármegyében“ című közleményével országossá vált a hírlés.

Barsvármegye közönsége általában arról van meggyőződve, hogy a vád minden alapot nélkülöz és felháborodást keltett e méltatlan vádaskodás.

Főként azon meg-megújuló hír terjesztése, hogy Barsvármegye főispánja a kormány bizalmát elvesztette; nyugtalanítja a kedélyeket s bémítolag hat a közcelekvésre.

A megye törvényhatóság bizottságának tagjai önkéntesen jelentek meg a kormány előtt, hogy bizalmuknak, elismerésüknek kifejezést adhassanak.

Végül azon kérelem mellett nyujtja át a bizalmi nyilatkozatot, hogy a kormány valamely formában adandó nyilatkozata által a felháborodott kedélyeket megnyugtanni sziveskedjék.

Bánffy miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy sulyt fektet arra, miszerint a főispán a vármegye nagy közönségének is bírja a bizalmat, de nem feltétlenül szükséges, sőt van eset és körülmény, a hol kedvező helyzet nélkül is közhasznú működés biztosítható a főispán, mint a kormány közege részére. — Azon hitben van, hogy nem kell komolyan venni e támadást; hiszen itt van — ugymond — a képviselőház ellenzéki támadása, mi már hozzá vagyunk szokva, ez nem ok a visszavonulásra. A hullámok elsimulnak s a komoly törekvés a vármegye javára érvényesül. K a z y János főispán működése iránt a kormány teljes elismeréssel van, s megnyugtathatja a vármegye közönségét arra nézve, hogy ő mint a vármegye főispánja bírja feltétlenül a kormány bizalmát.

A miniszterelnöki palotából a küldöttség a belügyminiszteriumba vonult fel, hol Kosztolányi Aurél bizottsági tag Perczel belügyminiszter előtt hason értelemben tolnacsolta Barsvármegye közönségének ohaját.

Perczel belügyminiszter kijelenti, hogy is igen van tudomása Barsvármegye törvény-

hatósági részéről felterjesztett jegyzőkönyvek alapján ugy a támadásokról, mint a főispán személye iránt több ízben nyilvánult bizalomról is. Ismeri a vádakait, ismeri a bizalomvesztés hírléseit és ezeket általában „legalaptalanabb“ aknak nyilvánítja.

K a z y János főispán bírja a kormány bizalmát, s így a bizalom elvesztése felül szárnyaló hírek, nem egyebek „m e n d e s m o n d á k“-nál; örömet fejezi ki a felett, hogy Barsvármegye törvényhatósági bizottsága ily eklatans módon nyilvánítja elismerését s szívesen használja fel az alkalom annak kijelentésére, hogy K a z y János főispán alaptalan támadások ellen a törvényhatóság kebelében is méltó támogatásban részesül; végül kívánja, hogy a közjó fejlesztése szempontjából a békés egyetértés honoljon a törvényhatóság kebelében.

Ezekben vázolja tudósítók röviden a küldöttség eljárását.

Mi a magunk részéről egyedül annak a kijelentésére szoritkozunk, hogy Barsvármegye szerencsétlenségére, oly jó hírben áll: hogy itt igen sok ember van, kik a való képességükkel és előkelőségükkel fogva „rátermettek“ a főispánságra; de igen kevesen, kik a vármegye jólétének fejlesztésében érdemekre hivatkozhatnak.

Budapest, 1896. évi július hó 5.

Nyár. — Aratás küszöbén. — A kiállítás. — Tanügyi kongresszus. — Kedélyes fogház.

Teljes erővel köszöntött be a nyár. Ez a nap melegtől a kopár szik sarja, mondja Arany. A lejtő magaslatáról már lefelé ereszkedik az élet. A határ zöld szívébe belevegyül az érett gabona hullámzó sárga tengere, a hervadás és elmulás színe. Esztendőre esztendőre így megy ez; és így volt talán a világ teremtése óta. Egy nagy körfolyás az élet, mire az elváltozásnak vége van, smét arra a pontra jutottunk, a honnan kiindultunk.

De micsoda borongó hangulat száll meg a nyár derekán! Hisz ez az életlentartó ösztön legkedvesebb időszaka. Sárga már a buza, vidáman hangzik benne a püspalaty szólása. De a gazda köszörtüli máris kaszát s nem sokára a tartók pusztaságában némán meredni ég felé. A főváros környékén megkezdették már az aratást. Azonban a tavaszi reményeket alaposan tönkretette az idő. Bár sem minőségileg, sem mennyiségileg rossz termésről szó sem lehet, mindazonáltal kevés határ leend, melyen a gabona közepén felüli termést adna. Micsoda reménytel néz elébe az aratásnak az egész ország! Még minálunk a föld az élet első feltétele s így nem is csodátható, hogy megkorra érdeklődéssel kísérjük minden egyes fűszál fejlődését.

Ép oly érdeklődéssel kíséri most minden magyar ember a mi kiállításunkat. Az események folyamatában egész október végéig a kiállítás a program egy állandó számát képezi, melyről mindig lehet valami szepet, valami érdekeset írni. Nem olyan ez mint valami üres látványosság. Mert várhányszor végig tekintünk, mindig valami új és új nevezetességet találunk. Mindig új formában látjuk, mintha mindennap más színnel festenek át. Azután meg a jövő menő látogatók is olyan érdekesebbek, hogy bennük is hazánk újabb és újabb különlegességeit látjuk. Szinte jól esik lelkünknek, hogy mennyi ember és miként lelkesül ezért a magyar földért s hogy örül annak, hogy a magának nevezheti. Eljötték a norvátok is nagy számmal, itt voltak a bécsi magyar barát demokráták is Kronawetter, a jeleszónok vezetése alatt, az osztrák papírgyárosok, a kongresszust tartó magyar tanítók és tanárok. Szóval nem lehet panaszkodni érdeklődés ellen.

A kongresszusok programja szerint a héten a tanügyi kongresszusra került a sor, melyet ma nyitottak meg, s a melyre rendkívül nagy számmal jöttek össze a magyar tanügy lelkes hívei az ország minden részéből. Talán az egyike azoknak a tanácskozásoknak, melyek általános érdekekkel bírnak. Az első ülés programját Berzevicsy Albert előadása képezte az egységes nemzetközoktatásról, melyet nagy lelkesítéssel fogadtak. Az itt levő tanügyi férfiak szárazoktatásról a tanító kaszinó gondoskodók kik buzgalommal törekednek oda, hogy a fővárosban a legjobban érezzék magukat a tanügy fáradhatatlan bajnokai.

A pestvidéki törvényszék fogházában jól érezhetik magukat a rabok, mert a börtön operett írójával elmondhatjuk rá, hogy kedélyes fogház. A minap Papakozta székéről tettünk jelentést s most újra ismétlődött a jelenet. Három fogoly, Affendakisz, Kázár és Scheiber, a híres kasszabörtön fényes nappal megszöktek. Kázár és Scheiber pedig első kísérletük óta vasra voltak verve de egy évvel átészelték az aczéllancon s kinyitották Affendakisz ajtaját s ezt lélekkel felhasználva a falon keresztül a megyeház levéltárába másztak, honnan előbb idejében a távozó hivatalnokok között az utczára osontak. Scheiber azonban sikerült elcsipni, hanem a másik kettő szerencsétlenül megugrott s máig is bortal üthetik a nyomtatók. Többen állítolag Csepel tájékán láttak, hanem az odaérkezett detektívek már csak hűlt helyüket találták. Maga az igazságügy-

miniszter is meglátogatta a fogházat s mindenfelé általános a megbotránkozás. A napos fogházöröket azonnal felfüggesztették állásuktól s elrendelték ellenük a fegyelmi vizsgálatot.

Ezek a napok már a vakáció napja. A hivatalos életben is olyan fél szünet van. Az országgyűlés kapui is bezáródtak s a honatyák a vidéken készülnek az új választásokra. Nem sokára beköszöntene a holt szezon, ha a kiállítás nem lenne. De ez most széppé, elevenné érdekessé teszi nyár derekán is a fővárost.

Fővárosi levelező.

Különfélék.

— **Léva város** kaszárnya-építkezési ügye — mint értesülünk — befejeztnek tekinthető. Az építkezés vállalata körül elég élénkesség volt észlelhető, amennyiben négy vállalkozó adta be ajánlatát a vállalat kivitelére nézve. A város közönségének megbízásából a kaszárnya épület tervrajzát, költségvetését Czöbel és Hönél budapesti építész-cég készítette, mely cég a kivétel összes költségeit 85,729 frt 60 kban állapította meg. — Nem akadt vállalkozó, ki a megbízott tervezők adatai alapján a kivített elvállalta volna. Legmegközelítőbb költségvetést nyújtott be Szauer és Singer-Leim-dörfer cég 90,497 frt 09 kr, ezt követte Czöbel és Fischer bpesti cég 92,687 frt 36 kr, azután Biermann Gyula budapesti cég 96,786 frt 14 kr, végül legmagasabb árak mellett tette az ajánlatot Karlik és Mánosi b-gyarmati cég 101,862 frt 50 kr összegben. — Nem tartjuk szerencsés körülménynek, hogy a tervező mérnökök a helyi viszonyainkat nem tanulmányozták kellőképpen s ennek folytán költségvetésük nem képezi a vállalási összeg azon határát, melytől való eltérés a reális számítások rovására lenne betudandó. — Másrészt megnyugtató körülménynek tekinthető, hogy a legjutányosabb, illetve legrealisabb vállalat részben helybeli cég által nyújtott be. E vállalkozókkal szemben ki van zárva azon feltétel is, hogy a tervező építészek, budapesti lakosok összeköttetésben, esetleg érdekösségben állanak az építő vállalkozókkal; erre helyezendő — nézetünk szerint — a legnagyobb súly; — nehogy a kivitel ellenőrzésénél, az épület átvételénél a szakértelem megbízhatósága illuzoriussá váljék. — Még nincs ugyan megkötve — tudomásunk szerint — a vállalati szerződés, de azt a fent csoportosított összegekből tudhatjuk, hogy a város közönsége által felvett 80,000 frtból, melyből a telkek vásárlása és az első kamatfizetésre mintegy 7—8000 frt számítandó le, — 90,000 frtos tétel fedezhető nem lesz. A pótlendő hiány mintegy 15—20,000 frtban tűnik fel. Az a kérdés, hogy ezen összeg honnan nyerjen fedezetet?! Miatlan a város a honvéd laktanyák építésére az újabb vállalat létesítése folytán több mint 150,000 frtnyi áldozatot hozott, talán nem lesz méltánytalan, ha más vármegyék példájára a megye közönségének nemcsak áldozatkészségéhez fordulunk s Barsvármegye közönségének rendelkezése alatt álló rokonzelú (katona beszállás-olási) alaptól megfelelő segítyt kérünk. — A segély megajánlására a legméltányosabb indokok szolgálnak, amennyiben az összes vármegye területen egyedül Léva városa tart katonaságot s ez alapon a katona beszállás-olási alap jövedelmére Léva város közönsége feltétlenül jogosult is.

— **Az országgyűlési képviselő választásoknak** az 1897. évre érvényes, ideiglenes névjegyzéke folyó évi július hó 5-ikétől július 25-ik napjáig bezárólag vagyis 20 napon át Ar-Maróthon a vármegye székház nagytermében, városokban és nagyközségekben, a kisközségek névjegyzékeit pedig az illető körjegyzőségek székhelyén reggel 8 órától déli 12 óráig közszemlére ki fog tétetni, mely idő alatt ezen névjegyzékeket, valamint az azok ellen beadott felszólalásokat, a községi előjárások egy tagjának jelenlétében, mindenki megtekintheti és délután 2 órától 6 óráig lemoshatja. A névjegyzék elleni felszólalásokat és annak kiigazítása iránti kérvényeket folyó évi július 5-étől július 15-ig az ezen felszólalásokra és kiigazításra vonatkozó észrevételeket pedig folyó évi július 16-tól július 25-ik napjáig bezárólag mindenki, ki az 1874. XXXIII. t.-cz. 44. §-a szerint felszólalni jogosítva van, írásban beadhatja. A beadvány, bizonyítvány, vagy egyéb okirat bélyegmentes és díj nélkül szolgáltatandó ki. A városi és községi előjárók, ugyszintén a körjegyzők kötelesek a névjegyzék elleni felszólalásokat és felszólalásokra tett észrevételeket, a jogosultaktól elfogadni, külön jegyzőkönyvbe iktatni, azokat a határidő leteltével azonnal és legkésőbb július 26-án az iktatókönyvvel együtt a központi választmány einökének beküldeni.

— **Terplán Mihály** Barsvármegyei államépítészeti hivatalának főnöke június hó 30-án Segesvárott, a hol szabadságát élvezte, elhunyt. Benne a vármegye és a kormány lelkiismeretes hivatalnokát vesztette, ki az egész vármegye osztatlan tisztelét és becsülését bírta, s a mire még oly fényes jövőt várt, mert hiszen mindössze csak 39 éves volt. Sokáig tartó betegségét is a hivatalos munka túlfeszített teljesítésének tulajdonít-

ják. S mintha közeledni érezte volna halálát, pár óta előtt szabadságot vett, a melyet azonban nem sokáig élvezett, mert a kérelmetlen halál kiragadta őt szerettei karjából s a rideg sír ölébe fektette. Temetése gyászoló családja és nagyszámu rokonság és gyászoló közönsége részvételével július hó 2-án ment vége Segesvárott. Mélyen sujtott családja a boldogult haláláról a következő gyászjelentést bocsátotta ki: Alólirot tak fájdalomtól megtört bánatos szívvel tudatják a szerető hitves, a jó és gondos atya Terplán Mihály, magy. kir. főmérnöknek és a Bars-vármegyei magy. kir. államépítészeti hivatal főnökének, az általa oly hön szeretett családja boldogítására és a közszolgálat hű teljesítésére szánt, odaadón munkás életének 39-ik s boldog házasságának 13-ik évében, hosszas szenvedés után f. évi június hó 30-án, délután 5 órakor bekövetkezett korai gyászos elhunytát. A drága halott hült tetemei f. évi július hó 2-án, délután 4 órakor fognak — félőrai harangzás után — a gyászházból (Vár 103. szám) az ág. hitvallásu evangélikusok helybeli sírkertjében örök nyugalomra helyeztetni. Segesvárt, 1896. évi június hó 30-án. Özv. Terplán Mihályné, szül. Maetz Mária, és kiskoru gyermekei: Mária, Margitka, Miska, Albert, Gyula és Kornél. Aلدás és béke drága poraira!

— **A lévai főgimnázium** mult tanévi értesítőjét vettük, mely sok és érdekes adatot tartalmaz. A főgimnáziumnak a mult tanévben 246 nyilvános és 6 magán tanulója volt, kiket az igazgató, énektanár és hitoktatókkal együtt 17 tanár tanított. Az I. osztályban 68, a II-ban 41, a III-ban 45, a IV-ben 25, az V-ben 24, a VI-ban 18, a VII-ben 15 és a VIII-ban 16 tanuló volt, kik közül kiharadt 8, tanintézetet változtatott 2. Minden tantárgyból jeles eredménnyel vizsgázott 10, legalább jó eredménnyel 33, elégséges eredménnyel 150 tanuló. Egy tantárgyból bukott 23, kettőből 8, több tantárgyból 16. Jelesek voltak: az I. osztályban: Obert Sándor, Pollák Armin, Szina Sándor, Török Dezső és Simonyi Elemér; a II. osztályban Pollák Gyula, a III-ban Grünberger Jenő és Laufer Lipót, az V-ben Hirschberg József, a VII-ben Tuka Béla és a VIII. osztályban Weisz Zsigmond. Ösztöndíjat 7 tanuló élvezett. A főgimnázium kebelében az igazgató védnöksége alatt segítő-egyesület is működik, melynek vagyona 2893 frt 51 krt tesz ki.

— **Kinevés.** Leyrer László, armaróthi kir. törvényszéki joggyakornokot, Leyrer Károly gényei uradalmi tisztartót fiát a m. kir. igazságügyminiszter a győri kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

— **Athelyezés.** A m. kir. igazságügyminiszter Bányai Elek aranyos-maróthi kir. törvényszéki írnokot az újbányai kir. járásbíróshoz helyezte át; Kovácsik Józsefmiskolci kir. törvényszéki teleshírvényi általalító díjnokot a körömczbányai kir. járásbíróshoz írnokká nevezte ki.

— **Hymen.** Barsi Ambrus, a székesfehérvári kir. javítóintézet gondnoka, városunk szülöttje és lapunk munkatársa a mult hó 30-án eljegyezte Székesfehérvárott Máder Riza kisasszonyt, dr. Máder Ferencz ítélőtáblai bíró, székesfehérvári királyi törvényszéki bíró leányát.

— **Honvédkerületünk** törzstiszti kara június hó 15—24-ike között szintén egy nagyobb szabásu lovaglási gyakorlatot tartott. — E gyakorlatban a kerület három dandár ezredeinek 40 törzstiszte vett részt s mintegy ütközetet vezérelve 2 csoportban vonultak fel. Az egyik csoport Trenesén-, Torócs vidékéről a Nyitra mentén-, a másik Bars-, Nyitramegyéből a Zsitva völgyön haladva Privigyénél végezték gyakorlataikat. Ezen gyakorlatokban vett részt Pólya Károly őrnagy, honvédszülőaljunk közkedveltségi parancsnoka is, — nem pedig a törzstiszti tanfolyam hallgatóinak ugyanez időben tartott gyakorlataiban, mint azt lapunk tudósítója utolsó számunkban referálta, s kit egyúttal — kiváló rokonszenvenek tanúsításául — az alezredesi rangba is előléptetett; — a mit egyébként, hogy minél előbb bekövetkezzék: szívünkben kívánjuk!

— **Jutalomjáték.** Nagyfalussy Juliának, a szintársulat bájos naivájának, kinek játéka mindig művészi magaslaton áll, f. hó 9-én szerdán j talomjátéka leend, mely alkalommal Murai Károly kintő vigjátéka, „A pezsgő“ kerül színre. Azt hisszük, hogy a jeles művész nő egyénisége, kedves játéka ezuttal sem szorul külön ajánlatra, mert hiszen közönségünknek már volt alkalma benne több ízben gyönyörködni.

— **Birtokeladás.** A Liphay-féle barsfüssi birtok nagy részét s a zsitva-gyarmati a hengerműmalommal együtt, — mint értesülünk — 520,000 frtért megvette Ellbogen csehországi nagybirtokos. — Liphay Guido cs. k. kamarás a birtok eladásra folytán megénykent jövő héten végleg elhagyja, pár évre Ausztriában fog családjával lakni, hol Bécs mellett Brun-Enzersdorfban megvette a gyönyörű fekvésű Schloss Wellischhofi birtokot.

— **Pályázat tüzőtő-anyagra.** A bolognai tudományos akadémia 200 dollár értékű aranyérmét tüzőtt ki a legeredményesebb eljárás, vagy olyan legjobb készülékre, melynek segítségével fizikai vagy vegyi anyagok égését meg lehetne akadályozni, vagy elnyomni. A pályázat nemzetközi jellegű, s a pályázatok beküldésének határideje 1896. július 30-ika.

Színház.

A mult héten már nagyobb fokát láttuk az érdeklődésnek, de bizony ez sem olyan mint régente, mikor a színházban állandó volt a közönség. Pedig azt hisszük, a törekvés, a buzgalom legalább is méltánylandó. A műsor ezuttal is elég változatos, s mind az intelligens, mind a vasárnapi publikumot kielégítette. Az előadások is elég jól mentek, bár eléggé nem ajánlhatjuk, hogy a szereplők jobban tudják mondókáikat. Egyik másik valósággal, a jó Istenre, meg a sugóra bizza sorsát s azért igen sokszor megtörténik, hogy ép ellenkező gesztust csinál, mint a mit mond. Akármilyen jó színész különben valaki, ha nem tudja a szerepét, úgy mozog a színpadon, mint ügyetlen fajankó.

Szombaton, június 27-én Beöthy László Három Kázmér című bohózata került színre a szerepek elég rossz beosztása mellett, Balázst (Kalotay) kivéve, ki beleillett szerepébe s meg is találta a hangot. Baranyainak (Pista) nagyon rosszul állott a szerelem férj szerepe, ugy Krémerben (John Shoek) sem láttunk valódi amekikait. Tisztai (Gelb) azonban már szintén kifogástalan volt s ügyes játékat igen sokszor megtapsoltak. Kaposiról (Örmeister) szólhatunk még eismeréssel, ki igazán lelkiismeretesen törődik szerepével. A hölgyek beosztása szerencsésebb volt. Munkácsy (Margit) a kedves kis menyecske és Nagyfalussy Julia (Ellen Black) az amerikai asszony kisasszony egyformán élénken rutinnal játszottak; s konstatalhatjuk, hogy értik is a módját, hogy kell a fordulatok érdekességét kihasználni. Latabárné (Aszali) kissé túlzott. Huber Anna özv. Fehérné szerepében megállotta helyét.

Vasárnap, Madách remek drámái költeményét, az Ember tragédiáját adták. Az alap eszme három személy játékán szűrődik keresztül és ez a három személy igen fáradságos, de jó munkát végzett. Éva szerepét Veszprémné játszotta. Néléz, de remek szerep. Az érzelmek egész skálája váltakozik színről-színre egyik végétől a másikba. Azt hisszük, a drámai színésznek ez a szerep lehet a tűzpróbája. Veszprémné mindenütt eltalálta a színt, a hangot; játéka a jelenetekhez mérten komoly, s drámai erejének megnyilatkozása mindig természetes volt. Krémer, mint Ádám, szintén kitűnő alak volt. Az ember gyarlósága és méltósága játékában hű kifejezést nyert. Szóval elemében volt. Rélay (Lucifer) rossz maszkja dacára is a tagadás szellemének élő mintaképe volt. A rossz külsőt feledtetők ügyes gesztikulációi és szavaiata, s mely drámai erővel bíró hangsúlyozása. A többiek, mindnyájan igen szép keretét képezték a hármias drámai csoportnak. S a közönség s darab megnyírása dacára is lelkesült s élvezett.

Hétfőn a Paraszt kisasszony cz. énekes népsziművet adták. A darabban van egy pár csinos pizód, de a kérdést mégis csak úgy oldja meg, hogy az uri kisasszony tulajdonképen paraszt származásu s így még sem történik mesalliance. Rélay (Kelemen) küzdött a nem neki való szereppel, míg Latabárné (a felesége) egészen otthon volt. Kovács Ilka (a paraszt-kisasszony) jól énekel, eleven is volt, de hát a kiejtés tönkre tesz minden illuziót. Krémer (Rezeda) kitűnő svihák volt; Tisztai (Gergely) játéka egész a komoly pathoszig emelkedett, de bizony Huber Anna (gönczölné) játéka nagyon szintelen, szerencsére igen kevesen látták.

Kedden a Párisi élet cz. bohókás operettet néztük. E darab igen jellemi a nagyvárosi közönség igényeit. Szeretkönyyen, minden utógondolat nélkül nevetni minél nagyobb ostobasága dolog, annál jobban. Jól beleillett szerepébe Balázsy (Goldremark) az ő nevetés arezával; Nagyfalussy Juliska (a felesége) kis szerepben is bájos volt; Krémer (Raoul) tipikus alak volt, jó kedvvel játszott. Nógrádi (Goutran) feszes, mint mindig; Tisztai (Trick) bőven pattogtatta sokoldalú komikumát, úgy látszik, mi is kezdünk nagyvárosi izlésűek lenni, mert sokan nézték ezt a bolondos darabot.

Szerdán a dédelgetett Herczeg Ferencnek kedvelt drámája, a Dolovai nábob leánya került színre Krémer jutalomjátéka gyanánt. A rossz csapó idő dacára is megtelt a nézőtér, jelül annak az elismerésnek, melylyel a közönség Krémer sokoldalú tehetsége iránt ismételtik. Ezen előadáson (mint Tarján) különösen kivált, sok finoman részletezett és kidolgozott alakítású látattott; speciális magatartása szinte összevágott a Herczeg által alkotott ezen különös karakterrel. Jól játszott Balázsy (Szentirmay) is, ámbár nem ártott volna kissé határozottabb és kaptányabb magaviselet. Nagyfalussy Juliska (Szentirmayné) pompásan pergett szerepét, sugár nélkül, talán ez is volt oka, hogy kissé sietett ott is, hol nem kellett volna, de azért teljes elismeréssel adóztunk, de nem a tüntető lapok kényszeré alatt. Berényi Irma (Wilma) pathetikus szerepében csinos jelenésvolt; bár kissé kimerlen, de rokonszenvesen játszott. Egri (Bilitzky kadté) eléggé jól kiállotta a tűzpróbát; látszott rajta, hogy kidolgozta szerepét és van is hozzá tehetsége; csak ne mosolygjon, amikor nem kell, és ne affek-

taljon hanjával, Pompásan alakított kis szerepet mutatott be Kaposi (a kutyamosó.) A hadi felszerelés kissé rontotta az illuziót. — Mit is mondtunk a multkor: rendet a helyekkel!

Csütörtökön Stojanovics Kis molnárné című kellemes zenéjű és magyar tárgyú operette került színre csekély közönség előtt. Az előadás bármily igényeket is kielégíthetett. B. Szöllösi Ilona (Fejedelem) éneke és játéka egyaránt kitűnő volt. Kovács Ilka (Fejedelmő) a féltékeny asszonyok mintaképe volt; sokat rontott azonban a hatásból kedvetlensége. Munkácsy Teréznek (Czeleszta) a bájos kis molárné szerepe igen jól állott, a hangját is ügyesen tudta érvényesíteni. Balázsy (Bicski) elemébea volt, természetes együgyűséggel játszotta a főpohárnokot. Nógrádi (Péter) szép hangja ezuttal is diadalt aratott; szavaiata azonban egyhangu, érzéstelen monológ. Tisztai (Gerstel) sokszor megkaczagtatta a közönséget az ostobának látszó, mindamellett furfangos szász völegény szerepében. Ő volt egyike a legjobb alakoknak. Elismeréssel szólhatunk valamennyiről; a szép, magyaros zene egészen új színen tűntette fel az operetteket, mert a e fajta színművek legnagyobb zenében már annyira sablonszerűvé váltak a czikornyásáriák és keringők.

Közgazdaság.

Felhívás.

Barsvármegye középbirtokosaihoz és bérlőihez a mezőgazdasági személyei hitel ügyében.

A „magyar agrár és járadékbank“, mely a szőlők felújítására szükséges kölcsönt teszi folyóvá a kormány által már kijelölt filokszera lepte területek beültetésére, e napokban szervi összefüggésben magával az országos mezőgazdasági hiteligyletet létesítette.

A mezőgazdasági hitel célirányos fejlesztése főképp azért ütközött nehézségekbe, mert nem bírt oly szervezettel, melynél fogva reá nézve hozzáférhetővé vált volna a nagy tőke, s főképp a nemzetközi tőke. E hiány legérezhetőbb a mezőgazdák személyi hitelének terén.

A hitelrészeseknek a hiteligyletben engedélyezendő kölcsönök kamatába, melynek megállapítása a szabályzat értelmében a 8 millió alaptőkével megalakult agrár- és járadékbanknak van fenntartva, 5¹/₄%-ban állapított meg.

Minden váltó uralp aláírása nélkül csupán egy kötelező nyilatkozat pontos kitöltése és tanuk jelenlétében való aláírás szükséges ily kölcsön folyósíthatására.

A gazda személyi hitelt nyer a hiteligyletben, mint a nagykereskedők a fővárosi bankokban kereskedelmi váltóikkal, ez oly vívmány a mai nyomodási gazdasági conjuncturák mellett elegendő forgó tőkét adván rendelkezésre, hogy a gazda a mai viszonyok mellett a status quot legalább is megtarthassa.

A kölcsönök 1000 frttól 50000 frtig és öt év alatt törlesztendő.

Kötelező nyilatkozatokkal, melyeken a kölcsön feltételei és az országos hiteligylet szabályai foglaltanak, készséggel szolgál a barsvármegyei gazdasági-egyesület titkári hivatala Lévan.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Alulirt a legmélyebb köszönetemet nyilvánítom, ugy a magam, mint kis leányom nevében, mindazoknak, kik szeretett férjem temetésén részt venni sziveskedtek.

Lévan, 1896. jul. 4-én.

Özv. Kápolnai Józsefné.

Foulárd-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenkint — japáni, chinai, s. a. t. a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes Henneberg selyemet 35 krtól 14 frt 65 kr. méterenkint sima, csikos, koczkázott mintázott damaszt, s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban s. a. t. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva, mintákat postafordultával: kldlHenneberg G. (cs. k. udvari szállító) selyem gyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kr. s, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Lévai piaci árak.

Rovatvezető: Kónya József városkapitány.

Buza: u.-mázszánként 6 frt — kr, 6 frt. 20 Kétszeres 5 frt 50 kr. 5 frt 70 kr. — Rozs 5 frt 60 kr. 5 frt 80 kr. Arpa 4 frt 20 kr. 5 frt 50 kr. — Kukoricza 4 frt 30 kr 4 frt 50 kr. Bab 6 frt 50 kr. 6 frt 70 kr. Zab 5 frt 80 kr. 6 frt 20 kr. Lencse 7 frt — kr. 7 frt 20 kr. Köles 4 frt 20 kr. 4 frt 40 kr.

KIS HIRDETÉSEK.

Hirdetésekre bővebb felvilágosítást Nyitrai és társai kiadóvezető ad, ki leveleli tudakozásra postabélyeg beküldés mellett azonnal válaszol.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 3 kr-ba kerül: bélyegdíjban — a lakás megjelölése mellett — fizetendő minden egyszeri beiktatásért 3 kr.

ÖNKÉNTES ÁRVERÉS.

E hó 7-én d. e 9 órakor Füssön, több szoba-butor, istálló berendezés, korlátok, lovak, tehének nyilvános árverésen eladotnak.

Liphay Guido.

Zongora

kitűnő karban, jutányos áron eladó.
— Czim a kiadóhivatalban.

Kotzó Pál

gépészmérnök

Budapest, Üllői-ut 18. szám alatt

Ajánl 2 1/2, 3, 3 1/2 és 4 lóerejű

szöges cséplőkészleteket

továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű

sines gözcséplőkészleteket,

hosszú szármarzókkal, alsó szelelével és rendkív. nagy felületű rostákkal, árpahéjazóval és választóhengerrrel

Fa- és szénfűtésű és eredeti szalmafüttő gőzmozgonyokat

Továbbá **R. Garrett & Sons** felülmúlhatlan 40% tüzelőanyag megtakarító

Compound gőzmozgonyokat

legjobbakk elismert **brandtfordi önműködő amerikai kéveköti aratógépeket**
Eredeti amerikai szénagyújtót 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált rudat.
Sorvető- és szóróvető gépeket és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépeket,

Junyos árak! — Kedvező feltételek!

Vidéki ügynökök kerestetnek.

Árverési hirdetmény.

A besztercebányai püspöki uradalom írásbeli ajánlatokkal egybekapcsolt nyilvános árverés útján áruba bocsátja a máris vágás alá került és eladásra szánt és pedig:

a barsberzencei községi határban lévő 4981 ürméter hasáb- és 526 ürm³ dorongfát,

a csejkői községi határban lévő 3655 üm³ hasáb és 828 üm³ dorong fát,

a garamszőlősi határban lévő 112 üm³ hasáb és 61 üm³ dorong fát,

és némethi községi határban lévő 1359 üm³ hasáb és 83 üm³ dorong fát, feldolgozva és a vágásba rakásolva.

Bánatpénz fejében leteendő, illetve az ajánlathoz csatolandó:

a barsberzencei fára 400 frt,

a csejkői fára 350 frt,

a garamszőlősi fára 20 frt

és a némethi fára 100 frt

A zárt ajánlatot tevőkről feltételeztetik, hogy azok az árverési és szerződési feltételeket ismerik és magukat azoknak föltétlenül alávetik.
Az árverés és szerződési feltételek az uradalmi titkárnál Garam-Szent-Kereszten és Pultz Ferencz uradalmi főerdésznél Bars-Berzenczén tekinthetők meg.
Az árverés f. évi július 21-én délután 3 órakor fog Bars Berzenczén az időgondnokság hivatalos helyiségében megtartatni.
Kelt Besztercebányán, 1896. június 30-án.

Rimely Adolf. s. k.
ura. főfelügyelő.

Selmeczbánya, Kőrmöczbánya, Besztercebánya, Lévaiak találkozó helye

Szilaveczy Flóris

vendéglős.

Budapest, VII. kerület, Aréna-ut 58. szám,
a városligettel szemben, a kiállítás közvetlen közelében.

Ajánlja kitűnő minőségű jó magyar konyháját
Dreher-féle kiviteli márcziusi sört, hamisítatlan erdélyi és jobb fajtájú magyar hegyi borokat jutányos árak és figyelmes kiszolgálás mellett.

Ugyanott privát lakások kaphatók, személyenkint 1 frtért.

Egész napon át frissen főtt meleg ételek.

1692 | 1896. sz.

Hirdetmény.

Gr.-Vezekény község telekkönyve részleges birtok szabályozás következtében részlegesen átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve a mélyekre az 1886. XXIX. az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. évi XXIX. t.-cikkben szabályzott eljárás a telekjegyzőknyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítottak.

És azzal a felhívással tétetik közzé:

1. Hogy mindzok, a kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 17. §§-a alapján ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz 5. és 6. §§-aiban és az 1891. XXVI. t.-cz. 15. §-a pontjaiban foglalt kiegészítések is — valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891. XVI. t.-c. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törlések, érvénytelenségét kimutathatják e végből történt kereseteket hat hónap alatt, vagyis az 1896. évi decz. hó 1-ső napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési keresetnek a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. Hogy mindzok, a kik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §§-inak eseteiben, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítésére is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1896. évi deczember hó 1-ső napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk figyelembe vételni nem fog.

3. Hogy mindzok, a kik a telekkönyvi átalakítások tárgyában tett intézkedések által nemkülönb azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül az 1892. évi XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik — ide értve azokat is, a kik a tulajdonjog arányainak 1889. XXXVIII. t.-cz 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a tlkvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1896. évi deczember hó 1-ső napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bárminemű igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokat egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.
Léván, 1896. évi május hó 17-én.

Pogány, kir. járásbíró.

P SERHOFER J. féle

gyógyszerár,

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. ALATT „ZUM GOLDENEN REICHSAPFEL“.

Vértisztító labdacok,

ezelőtt általános labdacok neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatást érnek el, és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Számtalan orvos által ezen labdacok háziszerről ajánlottak minden orv bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek, mint epe-zavarok, máj-bajok, kólika, vértelülések, aranyér, bél-telenség, s hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérértékesítésre és az abból eredő bajoknál is: így sápkór, idegesség, fejfájások, stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legcélszerűbb fájdalomokat meg okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerésére folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azou megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án.

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tek reset az ön föllímulhatatlan vértisztító labdacsa ból utóvételre. Fogadja ez uton is legmélyebb köszönetemet labdacsa csodahatásáért.

Maradok teljes tisztelettel

Pawistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Herr-che, Füllik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes ur! Isten akarata volt, hogy az ön labdacsa közöm közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekégyben meghűltem, olyanira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacsa engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Bics-Ujhely. 1887. november 9 én.

Mélyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórságban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használatát folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel

Weinzeittel Jozefa.

Eichengraberant, Gföhl mellett, 1889. márcz. 27-én.

Tekintetes ur! Alulírott ismételnem kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat, ahol csak alkalmas nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszésreinté használatára Önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel

Hahn Ignác.

T. ur! Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csak az Ön csodálatos labdacsaikat köszönhetem, hogy egy gyomor-bajból, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csakis a Pserhofer J. féle, az „arany biradalmi almához“ címzett gyógyszerárban, Bécsben, I. Singertra se 15. sz. a készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacost tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik 1 frt 5 kr-ba kerül; bérmentetlen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésével (mi legjobban posta-utalványon eszközöltek) bérmentes küldéssel együtt 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr., és 10 csomag 9 frt 20 kr-ba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kérétek csakis Pserhofer J. féle vértisztító labdacokat követelni

és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Bernhard-féle alpesifü liqueur. Bernhard W. O.-tól Bregenzben, 1/4 üveg 2 frt 60 kr., 1/2 üveg 1 frt 40 kr., 3/4 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású legjobb szer, minden köszvényes és csúszos baj-fogfájás, főfájás, fűszaggatás stb. ellen 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs, Pserhofer J. től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között val 2 fr.

Általános tapasz, Staudel tanártól, Útós és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, kipróbálva, 1 tegely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fogbalzsam Pserhofer J. től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve, 1 köcsöggel 40 krajczár, bérmentve 65 kr.

Utifüvedy, egy általánosan ismert kitűnő háziszér, hurut, rekedtség, göresős köhögés stb. ellen, egy üvegeske 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Elet-eszencia (prágai csöppek) megromlott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszér, 1 üvegesével 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só Butrich A. W.-tól. Kitűnő háziszér a rossz emésztés minden következményei, u. m. főfájás, szédülés, gyomorgöres, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalzsam, egy üveg 50 krajczár, egy kis üveg 12 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az által képződő kellemetlen szagot, bozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva balzsam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr, bérmentes küldéssel 65 krajczár.

Stoll, kolapreparátuma kitűnő szer az idegek erőtlenítésére gyomor és bélbajban szenvedőknek. 1 liter kola elixir, vagy bor 3 frt, 1/2 liter kola elixir, vagy bor 1 frt 60 kr. 1/4 liter kola elixir, vagy bor 85 kr. Császár kola elixir üvegekben 5 frt 50 kr, 3 frt és 1 frt 60 kr.

Mia-Poko, kiváló szer egyoldal. fejfájás, fogfájás, rheum, stb. ellen.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül, az osztrak lapokban hirdetett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón meg-nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek. Budapestén kapható: **Török József** gyógyszerész urnál, Király-utca 12. sz.

Fenti különlegességek **Török J.** gyógyszerészárban Budapestén, Király utca 12. és **Erger A. fia,** Ország-Nádorhoz címzett gyógyszerárban, Váci-körút 17. sz. is kaphatók.